

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-09-17

Vår referens

Anders Eriksson
Verksamhetscontroller
anders.p.eriksson@malmo.se

Motion Lisbeth Persson Ekström (SD) om att ersätta benämningen "brukare" inom kommunens vård och omsorg **STK-2026-204**

Sammanfattning

Den 22 januari 2026 lämnade Lisbeth Persson Ekström (SD) en motion *Ersätt benämningen "brukare" inom kommunens vård och omsorg*. I motionen yrkas att kommunen upphör med att använda benämningen "brukare" inom vård- och omsorgsverksamheter samt att kommunen i stället använder mer respektfulla och ändamålsenliga benämningar.

Stadskontorets bedömning är att det finns ett behov av ett övergripande samlingsbegrepp när man hänvisar till hela eller stora delar av nämndernas målgrupp. Dock ska begreppet brukare undvikas i den direkta och nära kontakten med enskilda personer. Vidare bedömer stadskontoret att det är viktigt att följa Socialstyrelsens termbank och rekommendationer och att socialtjänster i hela landet använder samma begrepp. Detta för att säkerställa att man följer lagstiftning och har ett gemensamt språkbruk vid samarbeten mellan socialtjänster i olika kommuner.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår motion av Lisbeth Persson Ekström (SD) om att ersätta benämningen "brukare" inom kommunens vård och omsorg.

Beslutsunderlag

- Motion Lisbeth Persson Ekström (SD) om att ersätta benämningen "brukare" inom kommunens vård och omsorg
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260921 Motion Lisbeth Persson (SD) om att ersätta benämningen brukare
- Remissvar hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 260618 § 67 Reservation (M+C) och (SD)
- Funktionsstödsnämnden beslut 260615 § 63 Muntlig Reservation (SD)
- Remissvar funktionsstödsnämnden
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 260618 § 154 Reservation (SD)
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-09-21

Kommunstyrelsen 2026-10-14

Kommunfullmäktige 2026-10-29

Beslutet skickas till

Lisbeth Persson Ekström (SD)

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Funktionsstödsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Stadskontoret, ekonomiavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Den 22 januari 2026 lämnade Lisbeth Persson Ekström (SD) en motion *Ersätt benämningen "brukare" inom kommunens vård och omsorg*. I motionen yrkas:

- att kommunen upphör med att använda benämningen "brukare" inom vård- och omsorgsverksamheter.
- att kommunen i stället använder mer respektfulla och ändamålsenliga benämningar.

Motionären hänvisar till att pensionärsorganisationer framfört kritik mot termen samt att Socialstyrelsen har påpekat att termen "brukare" är ett generellt samlingsbegrepp för personer som får behovsprövade insatser och att benämningen inte är lämplig att använda om enskilda individer eller specifika grupper då det kan uppfattas som ett avståndstagande.

I beredningen av ärendet har arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden samt hälsa-, vård- och omsorgsnämnden yttrat sig.

Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar uppfattningen att språket inom samtliga verksamheter ska präglas av respekt, värdighet och en människonära syn. Nämnden anser dock att "brukare" är ett neutralt och sakligt begrepp. Begreppet används i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer som ett övergripande samlingsnamn till exempel i samband med brukarundersökningar eller interna riktlinjer och rutiner. I

kommunikation som riktar sig till enskilda används mer situationsanpassade och individnära benämningar.

Nämnden föreslår att motionen avslås mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet.

Reservation (SD).

Funktionsstödsnämndens yttrande

Funktionsstödsnämnden anger att det är av vikt att samlingsbegrepp används för de personer som får insatser från socialtjänsten och att begreppet används lika inom landets socialtjänster och berörda myndigheter. Detta för att de aktörerna ska förstå varandra i arbetet med socialtjänstens utveckling.

Nämnden anför att den använder sig av Socialstyrelsens termbank där begreppet brukare definieras enligt följande: ”person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten”. Socialstyrelsen anger att det inte är lämpligt att kalla enskilda individer eller särskilda grupper för brukare då det kan uppfattas som en form av avståndstagande.

Inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) avser benämningen ”brukare” någon som är brukare av en rättighetslag. Nämnden använder därför begreppet brukare för hela eller delar av nämndens målgrupp eller i kontext som till exempel brukarråd. I mindre sammanhang används begrepp som är mer respektfulla mot individen som till exempel den enskilde. Nämnden framför dock att det är viktigt att nämnden reflekterar över vilka begrepp som används.

Funktionsstödsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen då nämnden följer Socialstyrelsens termbank och dess rekommendationer.

Reservation (SD).

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens yttrande

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anger att den ser ett behov av ett samlingsbegrepp för de personer som får insatser från socialtjänsten och att begreppet används lika inom landets socialtjänster och berörda myndigheter.

Nämnden anför att den använder sig av Socialstyrelsens termbank där begreppet brukare definieras enligt följande: ”person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten”. Socialstyrelsen anger vidare att det inte är lämpligt att kalla enskilda individer eller särskilda grupper för brukare då det kan uppfattas som en form av avståndstagande.

Nämnden beskriver att den försöker använda andra begrepp när den hänvisar till en särskild grupp som till exempel hemtjänsttagare. I de fall nämnden hänvisar till hela eller flera delar av nämndens målgrupp bedömer man att begreppet ”brukare” är ett ändamålsenligt samlingsbegrepp.

Nämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Reservation (M), (C), samt (SD).

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i nämndernas bedömning att det finns ett behov av ett övergripande samlingsbegrepp när man hänvisar till hela eller stora delar av nämndernas målgrupp. Likaså delar stadskontoret nämndernas uppfattning att begreppet brukare ska undvikas i den direkta och nära kontakten med enskilda personer.

Vidare bedömer även stadskontoret att det är viktigt att följa socialstyrelsens termbank och rekommendationer och att socialtjänster i hela landet använder samma begrepp. Detta för att säkerställa att kommunen följer gällande lagstiftning och förhåller sig till ett gemensamt språkbruk vid samarbeten mellan socialtjänster i olika kommuner.

Stadskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med hänvisning till vad som framkommer i ärendet.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare
Susanna Jakobsson Enhetschef
Anna Westerling Ekonomidirektör
Andreas Norbrant Stadsdirektör